

KRITÉRIÁ KATEGORIZÁCIE KLIENTOV

V zmysle zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o cenných papieroch“) a podľa odborných znalostí, skúseností a poznatkov na uskutočňovanie vlastných rozhodnutí o investíciách a na riadne posudzovanie rizík, ktoré sú s investovaním spojené, zaraďuje banka klientov do troch kategórií: **Oprávnená protistrana, Profesionálny klient a Neprofesionálny klient**. Na základe uvedenej kategorizácie poskytne banka klientovi pred realizáciou operácie s finančným nástrojom príslušné informácie a stupeň ochrany v rozsahu stanovenom zákonom.

1. Oprávnená protistrana

Za Oprávnenú protistranu v súlade s ust. § 73u ods. 2 Zákona o cenných papieroch možno považovať všetkých týchto klientov:

- obchodník s cennými papiermi alebo zahraničný obchodník s cennými papiermi,
- úverová inštitúcia alebo zahraničná úverová inštitúcia,
- poisťovňa, zahraničná poisťovňa alebo poisťovňa z iného členského štátu,
- správcovská spoločnosť, zahraničná správcovská spoločnosť, podielový fond, európsky fond, zahraničná investičná spoločnosť alebo zahraničný podielový fond,
- dôchodková správcovská spoločnosť, doplnková dôchodková spoločnosť, dôchodkový fond, doplnkový dôchodkový fond, obdobné zahraničné spoločnosti a fondy,
- iná finančná inštitúcia povolená alebo regulovaná podľa práva Európskej Únie alebo členského štátu,
- osoba, ktorej hlavný predmet činnosti spočíva v obchodovaní na vlastný účet s komoditami alebo komoditnými derivátmi; to neplatí, ak osoba, ktorá obchoduje na vlastný účet s komoditami alebo komoditnými derivátmi, je súčasťou skupiny, ktorej hlavným predmetom činnosti je poskytovanie iných investičných služieb alebo investičných činností alebo bankových služieb podľa osobitného zákona,
- spoločnosť, ktorá poskytuje investičné služby alebo vykonáva investičné činnosti spočívajúce výhradne v obchodovaní na vlastný účet na trhoch finančných futures, opcí alebo iných derivátov a na peňažných trhoch na účely zaistenia pozícií na derivátových trhoch a spoločnosť, ktorá obchoduje na účet iných členov týchto trhov alebo tvorí pre nich ceny a ktoré sú garantované, kde zodpovednosť za plnenie zmlúv uzatvorených takouto obchodnou spoločnosťou prevzali členovia zúčtovacích systémov týchto trhov,
- Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity poverenej vykonávaním niektorých činností súvisiacich so správou štátneho dlhu a riadenia likvidity podľa osobitného predpisu (zákon č. 386/2002 Z.z), a orgán iného štátu poverený alebo podieľajúci sa na správe verejného dlhu,
- Národná banka Slovenska alebo centrálna banka iného štátu, Európska centrálna banka,
- medzinárodná organizácia.

Oprávnenou protistranou je aj profesionálny klient v prípade:

- osoby, ktorá na vykonávanie svojej činnosti na finančnom trhu má povolenie príslušného orgánu alebo jej činnosť je osobitne upravená všeobecne záväznými právnymi predpismi,

- veľkej obchodnej spoločnosti, ktorá spĺňa aspoň dve z týchto podmienok na individuálnej báze:
 - a) celková suma jej majetku prevyšuje 20 mil. EUR
 - b) čistý ročný obrat prevyšuje 40 mil. EUR
 - c) jej vlastné zdroje prevyšujú 2 mil. EUR
- štátneho orgánu, obce, vyššieho územného celku, štátneho orgánu alebo územného celku iného štátu, Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity, orgánu iného štátu povereného alebo podieľajúceho sa na správe štátneho dlhu, Medzinárodného menového fondu, Európskej investičnej banky.

Podľa ust. § 73u ods. 3 Zákona o cenných papieroch je banka povinná získať súhlas Oprávnenej protistrany, aby s ňou mohla banka zaobchádzať ako s Oprávnenou protistranou. Oprávnená protistrana môže takýto súhlas udeliť na všetky obchody alebo iba na jednotlivé obchody. Zároveň je banka povinná v súlade s ust. § 73e Zákona o cenných papieroch oznámiť klientovi jeho zaradenie do kategórie Oprávnená protistrana.

Vo vzťahu k Oprávnenej protistrane sa ust. § 73b až 73m a § 73o až 73t Zákona o cenných papieroch k obchodom uvedeným v § 6 ods. 1 písm. a) až c) Zákona o cenných papieroch (prijatie a postúpenie pokynu klienta týkajúceho sa jedného alebo viacerých finančných nástrojov, vykonanie pokynu klienta na jeho účet, obchodovanie na vlastný účet) alebo vo vzťahu k vedľajšej službe nepoužijú.

Penta Bank, a. s. bude aplikovať rovnaký postup pri klientoch Oprávnenej protistrany z krajín mimo EHP (európsky hospodársky priestor) ako pri klientoch z EHP.

2. Profesionálny klient

Profesionálny klient je podľa § 8a ods. 2 Zákona o cenných papieroch klient, ktorý má odborné znalosti, skúsenosti a poznatky na uskutočňovanie vlastných rozhodnutí o investíciách a na riadne posudzovanie rizík, ktoré sú s investovaním spojené.

Za profesionálneho klienta sa považujú:

- a) subjekty, ktoré musia mať povolenie alebo musia byť regulované, pokiaľ ide o činnosti na finančných trhoch. Doleuvedený zoznam sa pokladá za zoznam obsahujúci všetky povolené subjekty vykonávajúce typické činnosti uvedených subjektov: subjekty povolené členským štátom na základe smernice, subjekty povolené alebo subjekty regulované členským štátom bez zreteľa na smernicu a subjekty povolené alebo regulované treťou krajinou:
 - úverové inštitúcie;
 - investičné spoločnosti;
 - iné povolené alebo regulované finančné inštitúcie;
 - poisťovne;
 - systémy kolektívneho investovania a správcovské spoločnosti týchto systémov;
 - penzijné fondy a správcovské spoločnosti takýchto fondov;
 - obchodníci s komoditami a komoditnými derivátmi;
 - lokálne spoločnosti;
 - iní inštitucionálni investori;
- b) veľké podniky spĺňajúce dve z týchto požiadaviek na individuálnej báze spoločnosti:
 - celková súvaha: 20 000 000 EUR
 - čistý obrat: 40 000 000 EUR
 - vlastné zdroje: 2 000 000 EUR;

- c) národné a regionálne vlády vrátane orgánov verejnej moci, ktoré sa podieľajú na riadení verejného dlhu na celoštátnej alebo regionálnej úrovni, centrálné banky, medzinárodné a nadnárodné inštitúcie, ako napríklad Svetová banka, MMF, ECB, EIB a iné podobné medzinárodné organizácie;
- d) iní inštitucionálni investori, ktorých hlavná činnosť je investovanie do finančných nástrojov, vrátane subjektov, ktoré sa venujú sekuritizácii aktív alebo iným transakciám súvisiacim s financovaním.

Klient je povinný informovať banku o každej zmene, ktorá by mohla ovplyvniť jeho súčasné zaradenie do kategórie Profesionálny klient.

3. Neprofesionálny klient

Neprofesionálny klient je podľa § 8a Zákona o cenných papieroch klient, ktorý pri poskytovaní investičného produktu alebo služby nespĺňa zákonom stanovené kritériá na zaradenie do kategórie Profesionálny klient ani Oprávnená protistrana. Patria sem napr. fyzické osoby a malé a stredné podniky.

Zásady zmeny kategorizácie klienta

Žiadosti o zmenu kategorizácie podávajú klienti na formulároch banky. Účinnosť zmeny kategorizácie nastáva doručením písomného vyjadrenia banky o akceptovaní žiadosti, príp. uzavretím písomnej dohody, ktorá sa týka príslušnej kategorizácie klienta.

Klient s vyšším stupňom ochrany môže byť na základe svojej žiadosti a po splnení zákonom stanovených podmienok preradený do kategórie s nižším stupňom ochrany (Neprofesionálny klient na Profesionálneho, Profesionálny klient na Oprávnenú protistranu). Klient s nižším stupňom ochrany môže byť na základe svojej žiadosti preradený do kategórie s vyšším stupňom ochrany (Oprávnená protistrana na Profesionálneho klienta - § 73u ods. 4 zákona, z Profesionálneho klienta na Neprofesionálneho klienta - § 8a ods. 4 a 5 zákona).

A) Zmena kategorizácie klienta v prípade Oprávnenej protistrany

Oprávnená protistrana má právo požadovať, aby sa s ňou zaobchádzalo ako s Profesionálnym klientom alebo ako s Neprofesionálnym klientom na základe žiadosti – formulára banky, a to vo vzťahu k určitým investičným službám alebo vedľajším službám alebo obchodom alebo k určitým druhom finančných nástrojov alebo obchodov alebo vo vzťahu ku všetkým investičným službám alebo vedľajším službám alebo obchodom.

Ak v žiadosti výslovne nepožiada, aby sa s ňou zaobchádzalo ako s Neprofesionálnym klientom, banka zaobchádza s touto Oprávnenou protistranou ako s Profesionálnym klientom.

V prípade, že Oprávnená protistrana požiadala, aby sa s ňou zaobchádzalo ako s Neprofesionálnym klientom, takéto zaobchádzanie sa poskytne na základe písomnej dohody medzi klientom a bankou podľa § 8a ods. 4 Zákona o cenných papieroch.

B) Zmena kategorizácie klienta v prípade Profesionálneho klienta

Profesionálny klient v zmysle ust. § 8a ods. 2 písm. a) až d) v spojení s ust. § 8a ods. 4 Zákona o cenných papieroch môže požiadať banku, aby sa s ním zaobchádzalo rovnako ako s klientom, ktorý je Nefesionálnym klientom, ak usudzuje, že nie je schopný riadne posúdiť alebo zvládnuť riziká spojené s príslušnou investičnou službou alebo vedľajšou službou alebo so všetkými investičnými službami alebo vedľajšími službami, a to na základe písomnej zmluvy uzavretej medzi klientom a bankou.

Ak banka bude akceptovať žiadosť klienta s preradením do kategórie Nefesionálny klient, získava práva na ochranu poskytované Nefesionálnym klientom, o čom bude klient vopred upovedomený.

V prípade, že banka bude považovať Profesionálneho klienta za Oprávnenú protistranu, sa vo vzťahu k investičným službám podľa § 73u ods. 1 Zákona o cenných papieroch nebudú aplikovať ustanovenia § 73b až § 73 m a § 73o až § 73t Zákona.

Profesionálny klient je povinný informovať banku o každej zmene, ktorá by mohla ovplyvniť jeho súčasné zaradenie do kategórie Profesionálny klient. Banka prijme opatrenia, pokiaľ sa dozvie, že klient už nespĺňa pôvodné podmienky, na základe ktorých s ním mohlo byť zaobchádzané ako s Profesionálnym klientom.

C) Zmena kategorizácie klienta v prípade Nefesionálneho klienta

V prípade, že bol klient kategorizovaný ako Nefesionálny klient, je oprávnený v zmysle ust. § 8a ods. 6 písm. b) Zákona o cenných papieroch žiadať o preradenie do kategórie Profesionálny klient, ak spĺňa aspoň dve z týchto podmienok:

- klient za predchádzajúce štyri štvrťroky vykonal na trhoch s cennými papiermi priemerne desať významných obchodov za štvrťrok, pričom významným obchodom sa na účely tohto zákona rozumie obchod s cennými papiermi, ktorého objem je vyšší ako 6 tis. EUR
- veľkosť portfólia cenných papierov klienta prevyšuje 500 tis. EUR
- klient pracuje alebo pracoval najmenej jeden rok vo finančnom sektore na pozícii, ktorá si vyžaduje znalosti investovania do cenných papierov

a súčasne

- ak banka posúdi odborné znalosti a skúsenosti klienta a vydá písomné potvrdenie, že tieto poskytujú primeranú záruku, že vzhľadom na povahu plánovaných obchodov a/alebo investičných alebo vedľajších služieb, je klient schopný uskutočňovať vlastné rozhodnutia o investíciách a rozumieť príslušným rizikám, ktoré sú s investovaním spojené
- klient bol bankou upozornený na všetky práva, ktoré môže na základe zmeny kategorizácie stratiť a zároveň písomne vyhlási, že bol riadne poučený a je si vedomý všetkých následkov straty práv na ochranu súvisiacich so zmenou kategorizácie.

V takomto prípade podľa § 8a Zákona o cenných papieroch banka predpokladá, že klient má odborné znalosti, skúsenosti a poznatky na uskutočňovanie vlastných rozhodnutí o investíciách a na riadne posudzovanie rizík, ktoré sú s investovaním spojené a vzhľadom na túto skutočnosť klient stráca nárok na ochranu a niektoré práva poskytované Nefesionálnym klientom ako investorom v zmysle ust. Zákona o cenných papieroch.

D) Spoločné ustanovenia

Klient je povinný bezodkladne informovať banku o zmenách, ktoré sa ho týkajú a zároveň predložiť doklad o zmene.

Klient je povinný bezodkladne informovať banku o každej zmene, ktorá by mohla ovplyvniť jeho súčasné zaradenie do príslušnej kategórie.

Klient je zodpovedný za oznámenie nových údajov.

Banka informuje klienta, že pri uzatváraní akýchkoľvek zmlúv môže požadovať, aby sa s ním zaobchádzalo rovnako ako s Neprofesionálnym klientom.